

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 25. 1. 2023

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

1. Německo rozhodlo o dodání tanků Leopard Ukrajině. Jak průlomový je tento krok Německa/Západu? Jak dlouho potrvá, než budou moci být nasazeny (výcvik)? Kolik by jich Ukrajina případně potřebovala k úspěšné obraně/protiútoků?

V tuto chvíli není možné hovořit o zásadním kroku, který posune vývoj konfliktu ve prospěch Ukrajiny. Politické rozhodnutí o poskytnutí této techniky je věc jedna, druhou věcí je pak kolik kusů tanků Ukrajina dostane, a především kdy budou ukrajinské armádě k dispozici, a to včetně zajištění výcviku posádek a zajištění materiálně technické podpory, včetně munice, náhradních dílů a servisních služeb. A právě lhůty pro dodání samotných tanků do míst nasazení a zajištění výcviku posádek i logistického zabezpečení nebude otázkou několika dnů, ale spíše týdnů. Zde je nutné mít na zřeteli nejenom potřebu posádky tanků vycvičit, ale začlenit tyto tanky do stanovených bojových sestav spolu s dalšími jednotkami, zajistit součinnost s dalšími druhy sil, tzn. s jednotkami vzdušných sil, případně speciálními silami, a pak zřejmě to nejdůležitější – do kterých míst frontové linie budou jednotky s těmito tanky zasazeny. Bude to k podpoře protiofenzívy v severovýchodní části fronty, tzn. k podpoře úsilí na linii Svatove – Starobilsk – Kremmina, nebo to bude k podpoře obrany, resp. znovuzískání území v oblasti Bachmutu, anebo dojde k zasazení tankových jednotek k eliminaci chystané ruské ofenzívy v oblasti Chersonu?

V tuto chvíli není příliš pravděpodobné, že Ukrajina bude v krátkém i střednědobém časovém horizontu disponovat tolika kusy těžké obrněné techniky (hovoří se o několika stech kusů těžkých bojových tanků), kterou tolik potřebuje a kterou by pokryla hlavní

části frontové linie. Ovšem je naprosto zjevné, že právě tato technika, tedy tanky, je naprosto nezbytná k realizaci zvratu ve vývoji operace, která se dostala na mrtvý bod a žádná ze stran v těchto dnech není schopna převzít operační iniciativu, vytlačit protivníka z jeho pozic nebo se dostat do hloubky jeho operační sestavy a přinutit jej k ústupu. Nicméně ať už bude dodávka tanků na Ukrajinu jakákoliv, z hlediska kvantity bude poměr stále ve prospěch Ruska. Zda-li kvalita západní technologie bude schopna tento poměr zvrátit či alespoň zmírnit však ukáže až čas.

2. A ještě, jak vhodné by případně byly americké tanky Abrams, o kterých se také mluví. Vzhledem k dodání i tanků z Anglie a Francie, nemůže to být pro Ukrajinu v jistém slova smyslu i přítěží? Tolik různé techniky?

Pokud jde o dodávky těžké obrněné techniky, a především pak tanků, nehovoří se pochopitelně pouze o německých tancích Leopard 2, ale i o amerických tancích Abrams, britských Challenger, případně o francouzských Leclerc. Vyloučit nelze ani další dodávky modernizovaných T-72. Všechny tyto typy by byly přínosem pro ukrajinské obránce. Především tanky americké, německé a francouzské provenience jsou na vysoké technologické úrovni. Nicméně právě tato technologická úroveň by mohla být kontraproduktivní. Jedná se především o to, že doba výcviku posádek, zaškolení technického personálu a vůbec získání rutinních návyků pro efektivní použití této techniky v reálné operaci zabere významnou porci času.

Pokud jde o samotné tanky Abrams, tak tyto jsou technologicky relativně ještě o třídu výše než technika ostatních západních zemí. Jen samotná údržba a opravy této techniky by si vyžádala speciální proškolení a výcvik. Kromě jiného, tento typ tanku je vybaven turbínovými motory, které používají letecké palivo. Což je ostatně v souladu s alianční koncepcí použití jednotného paliva na bojišti, tzn. jeden typ paliva pro pozemní i leteckou techniku. Pro zajímavost, tímto typem paliva je právě letecký petrolej. To co má v případě NATO situaci se zásobováním zjednodušit, by zde, za stávající situace na bojišti, značně zkomplikoval logistickou zásobovací činnost ukrajinských jednotek. Z hlediska různých typů tankové techniky, jejich operačního použití a logistického zabezpečení, lze tudíž říci, že to, co by bylo relativně bezproblémovým standardním operačním postupem při nasazení aliančního úkolového uskupení, bude patrně značným problémem pro ukrajinskou armádu.

Pro ČTK zpracoval: plk. gšt. v zál. Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.